

# Indikatorer för våld i nära relationer – pediatrik a

## Faktablad

“Ett medvetet ständigt byte av barnets läkarkontakter är en möjlig indikator på VIN och kan leda till att utsatta och drabbade barn och ungdomar identifieras för sent.”<sup>(1)</sup>



----

Hitta mer information om **konsekvenser av våld hos barn** [här](#).

Alla läkare som möter barn inkl. barnläkare spelar en avgörande roll genom att identifiera offer för våld i nära relation (VIN), och kommer att behöva behandla barn som utsätts för VIN. Barn som utsätts för VIN löper en ökad risk för övergrepp och försummelse, samt en förhöjd sannolikhet att utveckla långsiktiga hälso-, beteendemässiga, psykologiska och sociala problem. Det är viktigt för dessa läkare att vara medvetna om indikatorerna och dessa betydande konsekvenser av VIN-exponering för barn och att förstå hur man kan ge det mest effektiva stödet.<sup>(2)</sup>

Observera att listorna inte innehåller alla indikatorer utan endast ett urval

### Möjliga indikatorer på våld i nära relation

- Långsam viktökning (hos spädbarn)
- Anmärkningsvärda undersökningsfynd eller undersökningsfynd som inte motsvarar uppgiven sjukhistoria eller tecken på vanvård
- Avsaknad av eller otillräcklig medicinsk vård för kroniska sjukdomar
- Tecken på bristande föräldraomsorg
- Bristande näringstillstånd hos barnet eller extrem fetma
- Olämpliga kläder t.ex. bär långärmade kläder och byxor i varmt väder
- Svårigheter att äta/sova
- Fysiska besvär
- Ätstörningar (inklusive problem med amning)

### Möjliga psykologiska indikatorer för våld i nära relation

- Aggressivt beteende och språkbruk, ständiga bråk med kamrater
- Passivitet, underkastelse
- Uppträder nervöst och tillbakadraget
- Svårigheter att anpassa sig till förändringar
- Regressivt beteende hos småbarn
- Störning eller försening i språkutvecklingen
- Psykosomatisk sjukdom
- Rastlöshet och koncentrationsproblem
- Osjälvständigt, nedstämt eller hemlighetsfullt beteende
- Sängvätning
- Utåtagerande beteende, till exempel djurmisshandel



----

OBS: Notera att **inga av dessa indikatorer nödvändigtvis måste finnas** eller att de kan vara indikatorer för andra problem men de kan ses som varningssignaler och skäl att vara extra uppmärksam samt peka på (en historia av) våld i nära relation.



----

Individer med olika **kulturell bakgrund kan manifester sina symtom på olika sätt**. Vänligen var medveten om ditt eget **perspektiv, fördomar och stereotyper** när du kommunicerar med en potentiellt utsatt person, eftersom dessa faktorer kan påverka hur du bedömer symptomen. Hitta mer information i [Modul 8](#).

- Märkbar nedgång i skolprestationer
- Oförklarlig frånvaro från skolan
- Slås med jämnåriga
- Separationsångest/rädd för att lämna mamma eller pappa
- Stöld och social isolering
- Uppvisar sexuellt kränkande beteende
- Känslor av värdelöshet
- Brist på personliga gränser
- Depression, ångest och/eller suicidförsök



Varningsflaggor som bör göra dig extra uppmärksam:<sup>(3)</sup>

- Märkbare blåmärken är ovanligt hos spädbarn som inte förflyttat sig själv
- Hos alla barn är det oroväckande att ha ett blåmärke i underlivet.
- Hos alla barn är det märkligt och misstänkt att ha multipla blåmärken på flera lokalisationer utan en trovärdig förklaring t. ex. runt örat, nacken, vaderna och hela framsidan av bröstkorgen och buken.
- Hos alla barn är det mycket ovanligt med blåmärken i skinkområdet

**Våldsutsatta barn har ofta tre eller fler blåmärken på olika delar av kroppen.**

**Misshandlade barn har vanligtvis tre eller fler blåmärken i flera regioner.**

Möjliga skador till följd av våld<sup>(3)</sup>

- Den beskrivna historien stämmer inte överens med skadorna.
- Ovanliga skador, t.ex.
  - Allvarliga skador
  - Frekventa frakturer
  - Mycket uttalade skador
  - Ovanligt utseende (t.ex. mönstrade skador, som bitmärken)
  - Ovanlig ("isolerad") lokalisering av skador (inklusive läppar, tänder, munhåla, ögonlock, örsnibbar, skinkor, könsorgan, fingertoppar, etc.)
  - Obehandlade (gamla) skador



----

Hitta mer information om

**indikatorer** i [Modul 2](#).

- Oförklarliga skador hos barn som inte själva rör sig
- Skada "märklig" för barnets ålder; friska/spädbarn har inga blåmärken. Även små, medicinskt irrelevanta blåmärken tyder på olämplig hantering av barnet

**OBS: Svåra inre skador (t.ex. frakturer) kan sakna yttre skador! Att skaka ett spädbarn är livsfarligt – och inte heller synligt utifrån.**

Möjliga tecken på våld med avseende på vårdgivares eller förälders beteende <sup>(3)</sup>

- Psykisk ohälsa/sjukdomar hos föräldrarna/mamma/pappa
- Tecken på föräldraproblem (t.ex. aggression, risk för våld, brottslighet, bristande utbildning, relationsrelaterade konflikter)
- Familjer som upplever psykosociala stressfaktorer (t.ex. fattigdom, arbetslöshet, tidigt och/eller ensamstående föräldraskap, språklig isolering, flerbarnsfödelse, försenad utveckling av barn)
- Missbruk (oavsett ämne) och andra beroendeframkallande beteenden hos föräldrar (t.ex. spelberoende, sexuellt och shoppingberoende)
- Föräldrars oförmåga att korrekt tolka och svara på signaler från ett /spädbarn/barn; oförmåga att möta behoven hos det nyfödda/spädbarnet/barnet; bristande anknytning till det nyfödda/spädbarnet/barnet
- Bristande samarbete/terapiföljsamhet från föräldrarnas sida, t.ex.:
  - Underlåtenhet att följa rekommendationer, otillräcklig vård av kroniskt sjuka barn av föräldrar
  - Underlåtenhet att administrera (vanliga) mediciner till barnet, hoppa över barnets kontrollbesök
  - Underlåtenhet att närvara vid (uppföljande) möten efter sjukdom/skada, frekvent oanmäld frånvaro från behandlingsmöten; påfallande frekventa avbokningar av behandling/mottagningsbesök.

## Källor

Dessa kan du hitta [här](#).

<sup>(1)</sup> [www.aerzteblatt.de](http://www.aerzteblatt.de), 13. June 2021

<sup>(2)</sup> Jonathan Thackeray, Nina Livingston, Maya I. Ragavan, Judy Schaechter, Eric Sigel, COUNCIL ON CHILD ABUSE AND NEGLECT, COUNCIL ON INJURY, VIOLENCE, AND POISON PREVENTION; Intimate Partner Violence: Role of the Pediatrician. Pediatrics July 2023; 152

<sup>(3)</sup> Notfall- und Informationskoffer: Kinderschutz in der Arztpraxis und Notaufnahmestelle, Institut für Qualität im Gesundheitswesen Nordrhein